

Bos § 140

Dnr KS 0026/2017

Omorganisering av gruppboende och korttidsvård**Ärendebeskrivning**

Socialchef Marie-Louise Forsberg-Fransson har inkommit med skrivelse daterad den 23 november 2017 rörande omorganisering av gruppboende och korttidsvård.

I skrivelsen förslås Ängens gruppboende omorganiseras och nuvarande korttidsplatser avvecklas. Förslaget innebär att en lägenhet vid Ängens gruppboende omvandlas till sex korttidsplatser och en lägenhet omvandlas till vårdplatser för palliativ-/växelvård. De fyra personer som för tillfället bor på gruppboendet Ängen skall erbjudas boenden och service utifrån varje persons individuella behov.

Bildnings- och sociala utskottets beslut

Bildnings- och sociala utskottet beslutar hänskjuta ärendet till kommunstyrelsen.

Omorganisering av gruppboende och korttidsvård.

**- För att ge bättre planeringsförutsättningar
för en trygg och säker äldreomsorg.**

1. Bakgrund

Socialtjänstlagen

Enligt socialtjänstlagen (SFS 201:453) har kommunen det yttersta ansvaret för att säkerställa att de personer som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver om inte ansvaret ligger hos annan huvudman. Enligt denna lagstiftning har kommunen särskilt ansvar för vissa grupper. I femte kapitlet § 4 regleras kommunens ansvar för äldre människor. Se citat ur lagstiftningen nedan.

"4 § Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund).

Socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Lag (2010:427).

5 § Socialnämnden ska verka för att äldre människor får goda bostäder och ska ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service.

Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

Den äldre personen ska, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges. Lag (2010:427).

6 § Socialnämnden ska göra sig väl förtrogen med levnadsförhållandena i kommunen för äldre människor samt i sin uppsökande verksamhet upplysa om socialtjänstens verksamhet på detta område.

Kommunen ska planera sina insatser för äldre. I planeringen ska kommunen samverka med landstinget samt andra samhällsorgan och organisationer.

Kommunen ska verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli eller samiska där detta behövs i omvårdnaden om äldre människor. Lag (2009:726)."

Ny lagstiftning innebär krav på snabbare flöden.

I juni 2017 togs en ny Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Denna lagstiftning träder i kraft första januari 2018.

Lagstiftningen syftar till att främja utskrivning så snart som möjligt efter att den enskilde är utskrivningsklar. Med utskrivningsklar avses att den enskildes hälsotillstånd är sådant att den behandlande läkaren utifrån yrkesansvar, vetenskap och beprövad erfarenhet, bedömt att den enskilde inte behöver vård vid en enhet inom den slutna vården.

Lagen har större fokus på att det är tre parter som måste vara aktiva i samverkan för att säkra den enskildes rätt till trygghet, delaktighet och inflytande när vårdinsatser, omsorg samt stöd planeras och genomförs.

Syftet är att säkerställa en tillitsfull samverkan mellan berörda parter för att åstadkomma en god vård på rätt vårdnivå där ledtider är så korta som möjligt. Syftet är också att trygga en säker utskrivning från slutenvården till fortsatt öppen hälso- och sjukvård, hemsjukvård och socialtjänst.

Vårdplaneringsprocessen förändras med den nya lagen. Nuvarande betalningsansvarslag upphävs som idag innebär att kommunerna har fem vardagar på sig att planera för att den enskilda ska kunna komma tillbaka hem. Efter den första januari 2018 gäller tre kalenderdagar som planeringsutrymme. Det är behandlande läkare som bedömer när den enskilde bedöms som utskrivningsklar och hemgångsklar. Efter läkares bedömning att den enskilde är hemgångsklar ska utskrivning ske så snart som möjligt.

Vid utskrivning ska den enskilde få en sammanfattning av den vård och behandling som getts under vårdtiden.

Förändring av antalet dagar för planering vid utskrivning av enskilda från psykiatrisk slutenvård förändras från 30 dagar till tre kalenderdagar från och med 2019, enligt den nya lagstiftningen. Örebro läns överenskommelse mellan kommuner och Region Örebro län innebär dock att en stegvis förändring kommer att ske. Från och med 1/1 2018 gäller därför 15 kalenderdagar.

2. Fler personer 80 år och äldre inom snar framtid.

Enligt rapport "Planeringsförutsättningar – Bostäder för äldre", framtagen av Region Örebro län hösten 2016, kommer andelen äldre att öka redan till år 2020 i Ljusnarsbergs kommun. Enligt faktiska siffror var det 310 personer år 2015 som var 80 år och äldre i kommunen.

Befolkningsprognos 80 år och äldre enligt rapport:

- År 2020 355 personer.
- År 2025 444 personer.
- År 2030 552 personer, vilket bär en ökning med 242 personer eller + 78 % jämfört mot år 2015 om prognos stämmer.

3. Behov i Ljusnarsbergs kommun.

På kort sikt

För att klara av att leva upp till gällande och ny lagstiftning inom området krävs att kommunen har ett arbetssätt som säkerställer att trygga och effektiva flöden för utskrivning och hemtagning kan ske. Målsättningen för kommunen är att fortsätta med ett effektivt arbete för hemtagning av individer och därmed inte ha några dagar där betalningsansvar utfaller.

Därför ska kommunen ha ett arbetssätt som gör att följande kan uppfyllas:

- Planering av kända personer före sjukhusvistelse, initiera och genomföra Samordnad individuell vårdplan – SIP, när så behövs utan att sjukhusvistelse behöver vara aktuell.
- Använda beslutsstöd i ViSam och skicka vårdbegäran.
- Påbörja utskrivningsplanering direkt när inskrivningsmeddelande kommit.
- Utskrivningssamordning inklusive hjälpmedelsbehov – planera för första tiden hemma.
- Säker hemtagning – organisation och rutiner för första tiden hemma innan SIP genomförs.
- Tillräckligt antal korttidsplatser och platser på särskilt boende.
- Säkra och snabba kommunikationsvägar för samverkanspartners och inom organisationen,
- Delta i SIP när öppen vård kallar.
- Säkra planering för utskrivning på helger, röda dagar
- Tillsätta en utredningsgrupp för att planera för framtida behov.

På längre sikt

För att klara en trygg och säker omvårdnad för en ökad andel äldre personer inom en snar framtid måste vi redan nu börja utreda och planera för ett ökat behov av olika boenden för äldre.

Kommunen kommer med stor sannolikhet ha behov av viss nybyggnation av vård- och omsorgsboende fram till år 2030. Det finns också ett behov av att restaurera befintliga boenden som Solgården och Treskillingen. Parallellt med utredning av hur kommunen kan öka sitt bestånd av äldreboenden måste också metodutveckling ske.

4. Förslag på omorganisation med start senast 31/3 2018.

För att få bättre planeringsförutsättningar, när ny Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård ska implementeras samt att klara ökat behov av fler vårdplatser för korttidsvård och möjliggöra vårdplatser för palliativ vård samt växelvård, föreslås att Ängens gruppboende omorganiseras och att nuvarande korttidsplatser avvecklas.

Avveckling av nuvarande korttidsplatser och tillskapande av palliativ-/växelvårdplats.

Idag består de fyra korttidsplatserna på Solgården av två lägenheter. Den ena lägenheten består av ett rum och kök, vilket betyder att en korttidsvårdplats är i köket. Den andra lägenheten består av två rum. Båda lägenheterna har gemensamma hygienutrymmen, vilket innebär att det vid full beläggning är två personer som delar toalett i varje lägenhet.

Ur hygiensynpunkt och integritet är dessa lägenheter inte lämpliga som korttidsboende. Efter första januari 2018, då den nya lagstiftningen träder i kraft, kommer snabbare utskrivning från sjukhus att ske, vilket ökar risken att smittor medföljer de enskilda.

Vad gäller de personliga hygienutrymmena är det dessutom problem för de enskilda som vistas där och för personalens arbetsmiljösituation i dag på grund av att dess hygienutrymmen är trånga. På en av toaletterna går det inte att stänga dörren om den enskilda har behov av hjälpmedel. Med anledning av ovan beskrivning föreslås att nuvarande korttidsplatser avvecklas. En av lägenheterna föreslås bli ett boende för en person den andra lägenheten som är lokaliserad i anslutning till Ängen föreslås att användas som palliativ vårdplats och som växelvårdsplats.

Ängen omorganiserar.

Ängens gruppboende har idag åtta lägenheter men det bor enbart personer i fyra av dessa. Det är tre lägenheter som består av ett rum och kök/ lägenhet. Fem lägenheter som består av ett rum/lägenhet. (En av dessa fem används som personalutrymme och en annan som förråd idag)

Förslag är att gruppboendet omvandlas till korttidsplatser. De fyra personerna som bor på gruppboendet idag ska erbjudas boenden och service utifrån varje persons individuella behov.

Solgården utökas.

24 permanenta boendeplatser. En av de tidigare korttidslägenheterna görs om till vårdplatser för palliativ- /växelvård. Sex nya korttidsplatser inrättas, med möjlighet att öka med ytterligare två platser vid behov.

Ekonomiförutsättningar.

Gruppboende Ängen avvecklas, tillsvidare anställd personal omplaceras inom kommunens sociala verksamhet. Utökning av personal för att klara korttidsvård på sex platser.

Solgårdens nuvarande personalstyrka utökas med 3.0 årsarbetare (= fyra tjänster å 0,75 %.)

Om full beläggning på korttids-, växel-/palliativa vårdplatser utökas bemanningen med resurser 0,80 årsarbetare. Med resursinsatser utifrån vårdtyngden på korttidsplatser.

Beräknad sammanvägd ekonomisk konsekvens är att omorganiseringen leder till en reducering av kostnader med drygt 1 miljon kronor.

Beräknad kostnad för verksamheten är 1,7 miljoner kronor.